

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Veiledning til gjeldende regnskapsregler for

Skadeforsikringsforetak

Årsregnskapsforskrift og IFRS

Dato: 14.02.2023

Innhold

1	Innledning	3
2	Overordnet om regelverket	4
2.1	Regnskapsmodell konsernregnskap	4
2.2	Regnskapsmodell selskapsregnskap	4
2.3	Forholdet mellom regnskapslovgivning og forsikringslovgivning	5
2.4	Tilgang til internasjonale regnskapsstandarder	5
2.5	Seneste lov- og forskriftsendringer	6
3	Innregning og måling	7
3.1	Oversikt	7
3.2	Forsikringskontrakter	7
3.3	Finansielle instrumenter	9
3.4	Eiendom	9
3.5	Måling av eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi	10
3.6	Ytelser til ansatte	11
3.7	Andre måle- og innregningsregler	11
4	Resultatregnskap	12
4.1	IFRS	12
4.2	Årsregnskapsforskriften	12
5	Balanse	14
5.1	IFRS	14
5.2	Årsregnskapsforskriften	14
6	Noteopplysninger	16
6.1	Store skadeforsikringsforetak	16
6.2	Mellomstore skadeforsikringsforetak	16
6.3	Små skadeforsikringsforetak	16

1 Innledning

Dette dokumentet gir veiledning til regnskapsregelverket som gjelder for skadeforsikringsforetak fra og med 1. januar 2023. For omtale av regnskapsregelverket for livsforsikringsforetak vises det til egen veiledning.

Skadeforsikringsforetak skal utarbeide årsregnskap i henhold til regnskapsloven med de tillegg og unntak som følger av forskrift 18. desember 2015 nr. 1775 om årsregnskap for skadeforsikringsforetak (heretter årsregnskapsforskriften).

I kapittel 2 gis det en overordnet fremstilling av regelverket. Kapittel 3 omhandler innregning og måling, kapittel 4 omhandler resultatregnskapet, kapittel 5 omhandler balansen og kapittel 6 omhandler noteopplysninger.

Denne veiledningen erstatter veiledningen datert 3. februar 2017.

2 Overordnet om regelverket

2.1 Regnskapsmodell konsernregnskap

Skadeforsikringsforetak med utstedte verdipapirer notert på regulert marked i EØS-området har plikt til å utarbeide konsernregnskap etter de internasjonale regnskapsstandardene (IFRS)¹. IFRS 17 *Forsikringskontrakter* er fra 1. januar 2023 pliktig å anvende i konsernregnskapet til disse foretakene.

Konsernregnskap for øvrige skadeforsikringsforetak skal utarbeides enten etter IFRS (regulert gjennom regnskapsloven § 3-9) eller etter nasjonale regler delvis tilpasset IFRS (regulert gjennom årsregnskapsforskriften).

Skadeforsikringsforetak som utarbeider konsernregnskap etter IFRS, har både en rett og en plikt til å følge alle bestemmelsene i IFRS. Det innebærer at nasjonale regnskapsregler om utarbeidelse av konsernregnskap i hovedsak ikke gjelder, jf. regnskapsloven § 3-1 fjerde ledd og årsregnskapsforskriften § 1-4 annet ledd.

2.2 Regnskapsmodell selskapsregnskap

2.2.1 Store skadeforsikringsforetak

Store skadeforsikringsforetak² skal utarbeide selskapsregnskap i samsvar med IFRS, herunder IFRS 17 *Forsikringskontrakter*, jf. årsregnskapsforskriften § 1-3 første og andre ledd. Skadeforsikringsforetak som inngår i IFRS-konsern, kan likevel fravike IFRS på noen begrensede områder, se avsnitt 3.7.1. Årsregnskapsforskriftens bestemmelser i kapittel 3, kapittel 4 og deler av notekravene i kapittel 5 gjelder ikke.

2.2.2 Mellomstore og små skadeforsikringsforetak

Mellomstore og små skadeforsikringsforetak³ skal utarbeide årsregnskap i samsvar med årsregnskapsforskriften, jf. årsregnskapsforskriften § 1-3 tredje ledd. Særskilte bestemmelser om innregning og måling, oppstillingsplaner og noteopplysninger er gitt i forskriftens kapittel 3, 4 og 5. Foretakene kan velge mellom å innregne og måle forsikringskontrakter etter nasjonale regler eller etter IFRS 17. Foretak som velger å anvende IFRS 17 skal:

- presentere resultatregnskap og balanse i samsvar med IFRS. For disse foretakene gjelder ikke oppstillingsplanene i kapittel 4.
- gi opplysninger om forsikringskontrakter i noter i samsvar med IFRS 17.

2.2.3 Egenforsikringsforetak (captives)

Egenforsikringsforetak skal utarbeide årsregnskap etter årsregnskapsforskriftens regler som gjelder for mellomstore skadeforsikringsforetak, med mindre reglene for små skadeforsikringsforetak kommer til anvendelse, jf. årsregnskapsforskriften § 1-5 og § 1-2.

---

¹ Slik de er godkjent av EU, og for norske foretak slik de er tatt inn i vedlegg til forskrift 17. desember 2004 nr. 1852 om vedtatte internasjonale regnskapsstandarder.

² Se definisjon i § 1-2 første ledd

³ Se definisjon i § 1-2 andre og tredje ledd

2.2.4 Filialer av utenlandske foretak

Filialer av utenlandske skadeforsikringsforetak skal utarbeide årsregnskap etter årsregnskapsforskriftens regler som gjelder for mellomstore skadeforsikringsforetak, med mindre reglene for små skadeforsikringsforetak kommer til anvendelse, jf. årsregnskapsforskriften § 1-5 og § 1-2. Det er ikke krav til å utarbeide delårsregnskap, jf. årsregnskapsforskriften § 1-1 tredje ledd.

Årsregnskapene er ikke offentlige for andre enn kontrollmyndigheter og myndigheter som utarbeider offisiell statistikk, jf. regnskapsloven § 8-1 annet ledd og årsregnskapsforskriften § 2-8 annet ledd.

2.3 Forholdet mellom regnskapslovgivning og forsikringslovgivning

Regnskapsloven og årsregnskapsforskriften regulerer utarbeidelsen av skadeforsikringsforetakenes årsregnskap, der formålet er at årsregnskapet skal gi et rettvise bilde av skadeforsikringsforetakets finansielle stilling og resultatet av virksomhetsutøvelsen for perioden. Krav til soliditet og hvordan virksomheten utøves reguleres av finansforetaksloven og forsikringsvirksomhetsloven med tilhørende forskrifter.

Krav til forsikringstekniske avsetninger i forsikringslovgivningen har frem til og med årsregnskapet for 2015 i stor grad blitt lagt til grunn for beregning av forsikringsforpliktelser i skadeforsikringsforetakenes årsregnskaper. Tidligere bestemmelser om forsikringstekniske avsetninger i forsikringsvirksomhetsloven ble opphevet ved innføringen av Solvens II 1. januar 2016. Bestemmelsene ble imidlertid i hovedsak videreført for regnskapsformål ved direkte regulering i årsregnskapsforskriften. Fra 2023 gjelder disse reglene ikke for foretak som anvender IFRS 17.

Solvens II-regelverket har egne regler for verdsettelse av eiendeler og forpliktelser. Regnskapstall kan imidlertid benyttes for solvensformål for poster hvor regelverkene er sammenfallende.

2.4 Tilgang til internasjonale regnskapsstandarder

Regelverket for avleggelse av årsregnskap for skadeforsikringsforetak er regulert i regnskapsloven, i årsregnskapsforskriften for skadeforsikringsforetak samt i EU-godkjente internasjonale regnskapsstandarder.

De internasjonale regnskapsstandardene og endringer i disse standardene er formelt sett inntatt som vedlegg til forskrift 17. desember 2004 nr. 1852 om gjennomføring av EØS-regler om vedtatte internasjonale regnskapsstandarder (IFRS-forskriften). EU-godkjente endringer tas inn i vedlegg separat og fortløpende.

2.5 Seneste lov- og forskriftsendringer

Årsregnskapsforskriften er endret med virkning fra 1. januar 2023 for å hensynta ny IFRS 17 *Forsikringskontrakter* og IFRS 9 *Finansielle Instrumenter*. Sistnevnte standard ble innført i 2018 med adgang til utsatt implementering til 1. januar 2023 for forsikringsdominerte virksomheter.

3 Innregning og måling

3.1 Oversikt

Store skadeforsikringsforetak skal innregne og måle eiendeler og forpliktelser i samsvar med IFRS. IFRS kan kun fravikes i begrensede tilfeller som nevnt i avsnitt 3.7.1. Årsregnskapsforskriften kapittel 3 gjelder ikke for disse foretakene.

Mellomstore og små skadeforsikringsforetak skal innregne og måle eiendeler og forpliktelser i samsvar med årsregnskapsforskriften kapittel 3.

3.2 Forsikringskontrakter

3.2.1 IFRS 17

Fra 2023 skal store skadeforsikringsforetak innregne og måle skadeforsikringskontrakter i samsvar med IFRS 17. Mellomstore og små skadeforsikringsforetak har adgang, men ikke plikt, til å anvende IFRS 17.

Forsikringskontrakter skal enten verdsettes etter hovedreglene i IFRS 17 eller et forenklete regler (premieallokeringsmetoden). Forenklete regler kan benyttes dersom ett av følgende kriterier er oppfylt:

- foretaket forventer at anvendelse av premieallokeringsmetoden ikke vil medføre vesentlig forskjellig måling enn måling etter hovedreglene, eller
- kontraktens dekningsperiode er ett år eller kortere.

Det antas at de fleste skadeforsikringskontraktene vil kvalifisere for forenklete regler i IFRS 17. Nedenfor gis kun en omtale av de forenklete reglene.

Forpliktelse for gjenværende dekning

Ved anvendelse av premieallokeringsmetoden beregnes forpliktelse for gjenværende dekning som⁴:

- den delen av mottatte premier som ikke er inntektsført og hvor en forsikringshendelse ikke har inntruffet
- justert for eventuell amortisering av etableringsutgifter (insurance acquisition cash flows) og
- eventuell justering for en finansieringskomponent (ikke påkrevd for dekningsperioder på ett år eller kortere)

Dersom en gruppe av forsikringskontrakter i løpet av dekningsperioden anses som tapsgivende kontrakter, skal forventede erstatningskostnader som overstiger uopptjente premieinntekter for gruppen resultatføres og tillegges forpliktelsen for gjenværende dekning⁵.

---

⁴ IFRS 17.55

⁵ IFRS 17.57-58

Forpliktelse for inntrufne krav

Forpliktelse for inntrufne krav (erstatningsavsetning) beregnes ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer og justere for ikke-finansiell risiko. Diskonteringsrenten skal være markeds-konsistent. Det er likevel ikke nødvendig å foreta diskontering og justering for effekten av finansiell risiko, dersom erstatningene forventes å bli utbetalt innen ett år⁶.

Justering for ikke-finansiell risiko skal reflektere kompensasjonen som foretaket krever for å ta denne risikoen. Med ikke-finansiell risiko menes blant annet forsikringsrisiko, risiko for at kunder avslutter kontrakten før dekningsperioden er over og kostnadsrisiko (risikoen for uventet økning i administrative kostnader som ikke er kostnader knyttet til forsikringshendelser)⁷.

Gjenforsikringskontrakter

Premieallokeringsmetoden kan også anvendes for gjenforsikringskontrakter⁸.

Premieallokeringen påvirker hva som resultatføres som gjenforsikringskostnader i resultatregnskapet og størrelsen på gjenforsikringseiendelen.

3.2.2 Årsregnskapsforskriften

Mellomstore og små skadeforsikringsforetak kan velge fortsatt å innregne og måle forsikringskontrakter i samsvar med årsregnskapsforskriften § 3-5.

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie reflekterer en periodisering av regnskapsperiodens forfalte premier, jf. årsregnskapsforskriften § 3-5 første ledd. Avsetningen skal i hovedsak dekke forventede fremtidige brutto erstatningsutbetalinger for ikke inntrufne skade-tilfeller relatert til forsikringer som er i kraft på balansedagen samt forventede direkte og indirekte skadebehandlingskostnader i forbindelse med disse skadetilfellene. Avsetningen må ses i sammenheng med avsetningen for ikke avløpt risiko, jf. nedenfor.

Avsetning for ikke avløpt risiko er avsetning for forventede erstatninger og skadebehandlingskostnader relatert til fremtidige skadetilfeller under de forsikringer som løper på balanse-dagen, i den grad disse kostnadene ikke allerede er dekket av avsetningen for ikke opptjent premie, jf. årsregnskapsforskriften § 3-5 annet ledd.

Brutto erstatningsavsetning er avsetning for å dekke de forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som er inntruffet innen balansedagen, enten disse skadetilfellene er meldt til foretaket eller ikke, samt forventede direkte og indirekte skadebehandlingskostnader i forbindelse med disse skadetilfellene, jf. årsregnskapsforskriften § 3-5 tredje til femte ledd.

Gjenforsikringsandeler

Gjenforsikringsandeler skal innregnes som eiendel, jf. årsregnskapsforskriften § 3-1 annet ledd. Gjenforsikringsandelen av forsikringsforpliktelser (brutto) omfatter de beløp som foretaket forventer å motta fra gjenforsikringsforetak i henhold til inngåtte gjenforsikringsavtaler. Dersom gjenforsikringsavtalen har falt i verdi, skal gjenforsikringsandelens balanseførte verdi reduseres tilsvarende.

---

⁶ IFRS 17.59b

⁷ IFRS 17.B86

⁸ IFRS 17.69

3.3 Finansielle instrumenter

3.3.1 Generelt

Fra 2023 er det plikt til å innregne og måle finansielle instrumenter i samsvar med IFRS 9. I IFRS 9 er virkeområdet definert som alle finansielle instrumenter med enkelte nærmere spesifiserte unntak, jf. IFRS 9.2.1. Tilsvarende virkeområde gjelder etter årsregnskapsforskriften, jf. § 3-7.

3.3.2 Målekategorier

IFRS 9 inneholder tre verdsettelseskategorier for finansielle eiendeler:

1. Amortisert kost
2. Virkelig verdi med resultatføring over andre inntekter og kostnader (OCI⁹)
3. Virkelig verdi med resultatføring over resultatet

Verdsettelse til amortisert kost gjelder bare for finansielle eiendeler som er renteinstrumenter¹⁰ og som innehas i en virksomhetsmodell der formålet er å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer.

Dersom renteinstrumentene innehas i en virksomhetsmodell hvor formålet både er (1) å holde til forfall og (2) å selge eiendelen, skal den verdsettes til virkelig verdi med resultatføring over andre inntekter og kostnader (OCI).

Finansielle eiendeler som ikke tilfredsstillers kriteriene nevnt ovenfor (nr. 1 og 2) skal verdsettes til virkelig verdi med resultatføring over resultatet (nr. 3).

3.4 Eiendom

3.4.1 Investerings eiendom

I IFRS skiller det mellom investeringseiendom og eierbenyttet eiendom, jf. definisjoner i IAS 40 *Investerings eiendom* nr. 5. Skadeforsikringsforetak skal innregne og måle investeringseiendommer i samsvar med IAS 40, jf. § 1-3 første og andre ledd (store skadeforsikringsforetak) og § 3-8 (mellomstore og små skadeforsikringsforetak).

Investerings eiendommer skal enten måles etter en virkelig verdi-modell eller en anskaffelseskostmodell, jf. IAS 40.30. Virkelig verdi-modellen innebærer måling til virkelig verdi med resultatføring av verdiendringer, jf. IAS 40.33-55. Anskaffelseskostmodellen følger reglene i IAS 16 *Eiendom, anlegg og utstyr*, jf. IAS 40.56 (se punkt 3.4.2).

3.4.2 Eierbenyttet eiendom

Skadeforsikringsforetak skal innregne og måle eierbenyttet eiendom i samsvar med IAS 16, jf. § 1-3 første og andre ledd (store skadeforsikringsforetak) og § 3-9 (mellomstore og små skadeforsikringsforetak). Eierbenyttet eiendom skal enten måles etter en verdireguleringsmodell eller en anskaffelseskostmodell, jf. IAS 16.29.

⁹ Other Comprehensive Income

¹⁰ IFRS 9 benytter følgende beskrivelse: "kontraktvilkårene for den finansielle eiendelen fører på bestemte tidspunkter til kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol", ofte omtalt som SPPI (solely payment of principal and interest)

Ved anvendelse av verdireguleringsmodellen skal endringer i balanseført verdi som følge av en verdiregulering, føres som andre inntekter og kostnader eller over det “vanlige” resultatet etter nærmere bestemte regler i standarden, se punkt 4.2.3. Verdiregulert beløp for en eierbenyttet eiendom er den virkelige verdien på det tidspunktet da beløpet ble verdiregulert, med fradrag for eventuell senere akkumulert avskrivning og eventuelle senere akkumulerte tap ved verdifall, jf. IAS 16.31. Verdireguleringer skal gjøres med tilstrekkelig hyppighet til at den balanseførte verdien ikke avviker vesentlig fra den verdi som ville ha blitt beregnet ved hjelp av den virkelige verdien på balansedagen. Avskrivninger foretas i samsvar med IAS 16.43-62, mens vurdering av hvorvidt en eiendom har falt i verdi, foretas med anvendelse av IAS 36 *Verdifall på eiendeler*, jf. IAS 16.63.

Eierbenyttet eiendom (og investeringseiendommer) som måles etter anskaffelseskostmodellen, balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for eventuell akkumulert avskrivning (se IAS 16.43-62) og eventuelle akkumulerte tap ved verdifall (se IAS 16.63 og IAS 36), jf. IAS 16.30.

3.5 Måling av eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Eiendeler og forpliktelser som måles til virkelig verdi etter IFRS, skal måles i samsvar med IFRS 13 *Måling av virkelig verdi*, jf. § 1-3 første og andre ledd (store skadeforsikringsforetak) og § 3-10 (mellomstore og små skadeforsikringsforetak).

For skadeforsikringsforetakene innebærer dette at IFRS 13 kommer til anvendelse på finansielle instrumenter, investeringseiendommer og eierbenyttet eiendom som måles til virkelig verdi, se punkt 3.3 og 3.4. Tilsvarende gjelder for øvrige områder der skadeforsikringsforetakene måler eiendeler eller forpliktelser til virkelig verdi i samsvar med IFRS-standarder som er omfattet av virkeområdet til IFRS 13.

Virkelig verdi er definert i IFRS 13.9-10 som den pris som ville blitt oppnådd ved salg av en eiendel eller betalt for å overføre en forpliktelse i en velordnet transaksjon mellom markedsdeltakere på måletidspunktet. De enkelte bestanddelene i definisjonen er regulert i IFRS 13.11-26. Definisjonens anvendelse på ikke-finansielle eiendeler er nærmere utdypet i IFRS 13.27-31. Definisjonens anvendelse på forpliktelser mv. er nærmere utdypet i IFRS 13.34-41.

IFRS 13 har også bestemmelser om:

- Anvendelse på finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser med utlignende posisjoner i markedsrisiko eller kredittrisiko, jf. IFRS 13.48-56.
- Virkelig verdi ved førstegangsinnregning, jf. IFRS 13.57-60.
- Verdsettingsmetoder og inndata for verdsettingsmetoder, jf. IFRS 13.61-71.
- Hierarki for virkelig verdi i tre nivåer basert på typen inndata som benyttes i målingen, jf. IFRS 13.72-90.

Det vises også til standardens vedlegg B som gir veiledning til bestemmelsene.

3.6 Ytelser til ansatte

Ytelser til ansatte, herunder pensjonsforpliktelser, skal innregnes og måles i samsvar med IAS 19 *Ytelser til ansatte*, jf. § 1-3 første og andre ledd (store skadeforsikringsforetak) og § 3-11 (mellomstore og små skadeforsikringsforetak).

3.7 Andre måle- og innregningsregler

3.7.1 Store skadeforsikringsforetak

Skadeforsikringsforetak som inngår i konsern der konsernregnskapet utarbeides etter IFRS, kan i selskapsregnskapet fravike IFRS i samsvar med § 3-1 og § 3-2 nr. 1 i forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder, jf. årsregnskapsforskriften § 1-3 første ledd.

3.7.2 Mellomstore og små skadeforsikringsforetak

Mellomstore og små skadeforsikringsforetak skal anvende regnskapsloven kapittel 4 og 5 på områder som ikke er særskilt regulert i kapittel 3 i årsregnskapsforskriften, jf. § 3-12.

4 Resultatregnskap

4.1 IFRS

Foretak som anvender IFRS 17 skal presentere resultatregnskapet i samsvar med kravene i IFRS. Årsregnskapsforskriftens oppstillingsplan gjelder ikke.

4.2 Årsregnskapsforskriften

Mellomstore og små skadeforsikringsforetak som ikke anvender IFRS 17, skal presentere resultatregnskapet i samsvar oppstillingsplanen i § 4-5 i årsregnskapsforskriften. Resultatregnskapet er sammensatt av teknisk regnskap, ikke-teknisk regnskap, skattekostnader og andre inntekter og kostnader. Nedenfor følger nærmere omtale av enkelte poster i resultatregnskapet.

4.2.1 Teknisk regnskap

Teknisk regnskap skal inneholde inntekter og kostnader fra forsikringsdriften (resultatpost 1 til 7). Utfyllende bestemmelser om innholdet i postene er gitt i årsregnskapsforskriften §§ 4-10 til 4-12.

Endringer i naturskadekapitalen og avsetning til garantiordningen, skal ikke resultatføres ettersom disse størrelsene klassifiseres som egenkapital i balansen, jf. balansepost 8.1.3 og 8.1.4. Endringene føres med motpost i “Annen opptjent egenkapital”, jf. balansepost 8.2.

4.2.2 Ikke-teknisk regnskap

Ikke-teknisk regnskap i oppstillingsplanen omfatter resultatpost 8 til 11. Nedenfor følger en nærmere omtale av resultatpost 8 om netto inntekter fra investeringer.

Resultatpost 8 omfatter inntekter og kostnader fra datterforetak mv, finansielle eiendeler, eierbenyttet eiendom og investeringseiendom.

I resultatpost 8.1 føres inntekter, herunder negative inntekter, fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak (med mindre resultatpost 15 Andre inntekter og kostnader kommer til anvendelse, se punkt 4.2.3 og IAS 1.82A bokstav b). Det presiseres at realiserte gevinster og tap på investeringer i datterforetak mv. presenteres i resultatpost 8.1, og ikke i resultatpost 8.5.

I resultatpost 8.2 føres renteinntekter og utbytte fra finansielle eiendeler som inngår i balansepost 2.3 og 2.4, herunder renteinntekter og utbytteinntekter fra finansielle eiendeler som vurderes til virkelig verdi. Renteinntektene innregnes i henhold til effektiv rente-metoden i IFRS 9 5.4.1-5.4.2. Renteinntekter fra andre eiendeler føres i resultatpost 2 Andre forsikringsrelaterte inntekter eller i resultatpost 9 Andre inntekter, avhengig av om inntektene er relatert til forsikringsdriften eller ikke.

Resultatpost 8.3 omfatter inntekter og kostnader i forbindelse med forsikringsforetakets drift av eiendommer som forsikringsforetaket eier direkte. Det presiseres at avskrivninger på

verdiregulert eiendom inngår i posten for netto driftsinntekt fra eiendom, og ikke i posten for verdiendringer på investeringer (resultatpost 8.4).

I resultatpost 8.4 føres urealiserte gevinster og tap på investeringer i eiendom og finansielle eiendeler med mindre endringene skal føres som andre inntekter og kostnader, jf. resultatpost 15 (se punkt 4.2.3). Indirekte eie av eiendom gjennom datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak, skal i balansen presenteres som investeringer i datterforetak mv. Verdiendringer på slike investeringer skal føres i resultatpost 8.1 og ikke i posten for verdiendringer på investeringer (resultatpost 8.4).

4.2.3 Andre inntekter og kostnader (OCI¹¹)

IFRS krever at enkelte typer av verdiendringer vises atskilt fra "vanlige" resultatposter. Disse resultatpostene utgjør sammen med det "vanlige" resultatet ("profit or loss") totalresultatet ("statement of comprehensive income") for perioden.

Årsregnskapsforskriften er tilpasset kravene i IFRS om presentasjon av totalresultat, jf. resultatpost 14 til 16. Det "vanlige" resultatet fremkommer av resultatpost 14. Øvrige inntekter og kostnader presenteres under resultatpost 15 som andre inntekter og kostnader. Summen av det "vanlige" resultatet og andre inntekter og kostnader utgjør totalresultatet i perioden, jf. resultatpost 16.

I resultatpost 15.1.1 føres endringer i verdiregulert beløp på eiendom, anlegg og utstyr som etter IAS 16 skal innregnes som andre inntekter og kostnader.

I resultatpost 15.1.2 føres estimatendringer på ytelsesbaserte pensjonsordninger som etter IAS 19 skal innregnes som andre inntekter og kostnader.

I resultatpost 15.1.4 føres summen av skattekostnader på andre resultatkomponenter som ikke blir omklassifisert til resultatet, jf. IAS 1.91b.

I resultatpost 15.2.1 føres gevinster og tap på finansielle eiendeler som etter IFRS 9 skal innregnes som andre inntekter og kostnader.

I resultatpost 15.2.2 føres effektiv andel av gevinster og tap på sikringsinstrumenter i kontantstrømsikring som etter IFRS 9 skal innregnes som andre inntekter og kostnader.

I resultatpost 15.2.4 føres summen av skattekostnader på andre inntekter og kostnader som kan bli omklassifisert til resultatet, jf. IAS 1.91b.

---

¹¹ Other Comprehensive Income

5 Balanse

5.1 IFRS

Foretak som anvender IFRS 17 skal presentere balansen i samsvar med kravene i IFRS. Årsregnskapsforskriftens oppstillingsplan gjelder ikke.

5.2 Årsregnskapsforskriften

5.2.1 Generelt

Mellomstore og små skadeforsikringsforetak som ikke anvender IFRS 17, skal presentere balansen i samsvar med oppstillingsplanen i § 4-6 i årsregnskapsforskriften.

5.2.2 Investeringer i finansielle instrumenter og eiendom

Oppstillingsplanen skiller mellom investeringseiendommer og eierbenyttet eiendom, jf. balansepost 2.1. Nærmere avgrensning av hva som er å anse som investeringseiendom og eierbenyttet eiendom er gitt i IAS 40.5. Se også punkt 3.4 om innregning og måling. Finanstilsynet legger til grunn at post 2.1 ikke skal inneholde indirekte eie av eiendom gjennom aksjer/andeler. Slike investeringer skal presenteres som aksjer/andeler i datterforetak mv. eller som finansielle eiendeler, jf. balansepost 2.2.1 og 2.4.1.

Forsikringsforetakets fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak mv. føres i post 2.2.2. Øvrige finansielle eiendeler som er investeringer presenteres i henhold til anvendt måleregul, dvs. enten i post 2.3 for amortisert kost eller i post 2.4 for virkelig verdi.. Se også punkt 3.3 om innregning og måling.

Finansielle derivater som er eiendeler føres i post 2.4.4. Finansielle derivater som er forpliktelser føres i post 13.4. Det er ikke adgang til å nettoføre finansielle derivater på eiendelssiden eller forpliktelsessiden.

Andeler i rentefond (obligasjons- og pengemarkedsfond) føres som rentebærende verdipapirer i post 2.4.2. Tilsvarende gjelder andeler i kombinasjonsfond dersom verdien av rentepapirene utgjør minst halvparten av fondets verdi. Ved overvekt av aksjer føres andelen i kombinasjonsfondet som aksjer og andeler i post 2.4.1.

5.2.3 Forskuddsbetalte kostnader og ikke mottatte inntekter

Post 6.1 skal ikke inneholde opptjente, ikke mottatte renteinntekter. Opptjente ikke mottatte renteinntekter skal i stedet presenteres samlet med de respektive finansielle instrumentene.

5.2.4 Egenkapital og ansvarlig lånekapital mv.

I post 7.3 føres egenkapitaldel av finansielle instrumenter som etter IAS 32 består av både en forpliktelsesdel og en egenkapitaldel (sammensatte finansielle instrumenter). I post 7.3 føres videre finansielle instrumenter som i samsvar med IAS 32 og IFRS for øvrig skal innregnes som (innskutt) egenkapital, herunder aksjebaserte betalingstransaksjoner som gjøres opp i egenkapital, jf. IFRS 2 *Aksjebasert betaling*.

Etter årsregnskapsforskriften §§ 3-2 og 3-3 skal avsetning til naturskadepool og avsetning til garantiordningen klassifiseres og innregnes som egenkapital. I balansen presenteres disse størrelsene i post 8.1.3 og 8.1.4. Finanstilsynet legger til grunn at nevnte størrelser vil være bundet egenkapital. Endringer i størrelsene skal ikke innregnes i resultatregnskapet, men justeres mot annen egenkapital.

Naturskadepoolen er knyttet til den obligatoriske naturskadeforsikringen som følger av lov om naturskadeforsikring, jf. årsregnskapsforskriften § 3-2. Alle forsikringer som dekker brannrisiko skal også dekke skade etter naturskadehendelser. Skadeforsikringsforetak som tilbyr slike forsikringer skal være medlemmer av en felles skadepool der inntrufne naturskadeerstatninger utliknes mellom foretakene. Skadeforsikringsforetakene tar en særskilt premie for naturskadeforsikringen der premien er beregnet ut fra en felles premiesats gjeldende for alle skadeforsikringsforetak som tegner brannforsikring. Overstiger den opptjente premien foretakets relative andel av erstatningskostnadene, skal differansen avsettes til en egen naturskadepool i foretaket. Denne poolen kan utelukkende anvendes til dekning av fremtidige naturskader.

Avsetning til garantiordningen er knyttet til skadeforsikringsforetakenes obligatoriske garantiordning som følger av finansforetaksloven kapittel 20A, jf. årsregnskapsforskriften § 3-3. Dersom et skadeforsikringsforetak ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser, skal garantiordningen bidra til å sikre at krav erstatninger utbetales til sikrede og skadede tredjepersoner i samsvar med avtaler om direkte skadeforsikring med dette foretaket. Styret i garantiordningen skal i en slik situasjon innkalle kapital fra skadeforsikringsforetakene i ordningen for å dekke nevnte krav. For å møte mulige fremtidige utbetalinger til garantiordningenes formål skal foretakene foreta avsetninger beregnet med utgangspunkt i opptjent bruttopremie.

Fondsobligasjoner som etter IAS 32 klassifiseres som forpliktelser føres i post 9.4.

5.2.5 Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

Post 14.1 skal ikke inneholde mottatte, ikke opptjente renteinntekter. Mottatte ikke opptjente renteinntekter skal i stedet presenteres samlet med de respektive finansielle instrumentene.

6 Noteopplysninger

6.1 Store skadeforsikringsforetak

Store skadeforsikringsforetak skal gi opplysninger i noter fullt ut i samsvar med IFRS. De mest sentrale endringene fra 2023 er innføringen av IFRS 17 *Forsikringskontrakter* og nye notekrav i IFRS 7 for de foretak som ikke tidligere har anvendt IFRS 9 *Finansielle instrumenter*.

I tillegg gjelder følgende bestemmelser om noteopplysninger i årsregnskapsforskriften:

- § 5-1 annet ledd om fravik fra IFRS¹²
- § 5-9 første ledd om bransjefordelte noteopplysninger
- § 5-29 *Aksjer og andeler*
- § 5-38 første og annet ledd om opplysninger om firma mv.
- § 5-43 *Egenkapital*
- § 5-44 *Kapitalkrav*
- § 5-52 *Ytelser og lån til ledende ansatte*

6.2 Mellomstore skadeforsikringsforetak

For mellomstore skadeforsikringsforetak gjelder opplysningskrav i IFRS kun i den utstrekning disse er innarbeidet eller henvist til i kapittel 5 i forskriften, jf. årsregnskapsforskriften § 5-7 (forsikringskontrakter), §§ 5-13 til 5-27 (finansielle instrumenter), § 5-35 annet ledd (investeringseiendom) og § 5-6 annet ledd (virkelig verdi).

6.3 Små skadeforsikringsforetak

Små skadeforsikringsforetak har samme opplysningskrav basert på IFRS som mellomstore skadeforsikringsforetak, men for finansielle instrumenter er det gitt enkelte særlige lettelser, jf. § 5-12 andre ledd.

---

¹² Uteglemt i ny versjon av forskriften, men er foreslått rettet opp

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]